

Svatý Xaverius - Jakub Arbes

Jakub Arbes

- Narodil se 1840 a umřel 1914 v Praze
- Český novinář, spisovatel a překladatel
- Bývá zařazen mezi májovce
- Psal povídky, novely, satiry
- Zavedl romaneta = literární žánr, dramatický děj, konec s výraznou pointou
- Byl také dramaturgem divadla
- V posledních letech života byl téměř slepý, chudý a osamělý

Díla

- Svätý Xaverius
- Newtonův mozek
- Ďábel na skřipci
- Sivooký démon

Jiní autoři této doby

- Jan Neruda
- Vítězslav Hálek
- Rudolf Mayer

Svatý Xaverius

- Próza
- Lit. žánr - Romaneto
- Cesta za pokladem zašifrovaném v obrazu

Hlavní postavy

- Vypravěč - spisovatel, žurnalista, zajímá se o malířství, vědu a filosofii, zaujatý pokladem
- Xavier - samotář, posedlý myšlenkou že získá poklad, velmi se podobá postavě na obrazu svatého Xaviera

Děj

Příběh začíná tím, že vypravěč provází svého přítele a malíře z Vídně po kostelích v Praze protože ho zajímá práce českých malířů. Po 3 dnech exkurze se dostanou až do chrámu sv. Mikuláše kde je nejvíce zaujal obraz sv. Xaveria. V následujících měsících pořád přemýšlí nad obrazem, který ho uchvátil a tak se vrací do chrámu sv. Mikuláše, ve kterém potkává Xaveria. Toho přistihne při překreslování obrazu. I přesto, že Xaveriovi nevěří má s ním několik setkání, protože je oba 2 zajímá obraz.

Následně se z nich stávají přátelé a vypravěč chce zjistit proč Xaveria obraz tak moc zajímá. Ten mu převypráví příběh, který mu kdysi řekla babička, která pracovala pro Františka Balka (malíř obrazu), který ji těsně před svou smrtí řekl, že obraz skrývá tajemství, které když někdo vypátrá, dostane se k neocenitelnému pokladu. Babička Xaveria tedy zasvětila celý zbytek života nad rozluštěním tajemství. Toto poselství se přenáší z generace na generaci a nyní je to na Xaveriovi. Po dlouhém hledání, které Xaverius a vypravěč provádějí dostanou se konečně k pokladu ve formě smaragdu různých rubínů, dokonce i kusů zlata a rezavé plechové krabičky. Nedopatřením se jim ale podaří sirkou zapálit trávu na poli, na kterém byli. Po nalezení pokladu se Xaverius vypařil. Vypravěč se stal redaktorem politického deníku a odebíral hříchy svých kolegů za to ho poslali do vězení, do Vídně.

Jeho přítel z Vídně mu zařídil amnestii. Ve vězení potkává Xaveria a zjistí že je odsouzený na 7 let za podezření krádeže kamenů, které našel v rezavé krabičce. Vypravěč dosvědčí, že je Xaverius nevinný, v den jeho propuštění, ale Xaverius umírá po dlouhém pobytu ve vězení.